

27.1.2025

Kymenlaakson hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmä

Aika	Maanantai 27.1.2025 klo 12.00 – 13.00	
Paikka	Microsoft Teams -kokous	
Osallistujat	Anna-Liisa Pasanen	valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jussi Lind	sosiaali- ja terveystieteiden ministeri	
	Tero Tyni	valtiovarainministeriö
Laura Honkonen	sisäministeriö	
Kati Kälviäinen	Kymenlaakson hyvinvointialue	
Kutsutut asiantuntijat	hyvinvointialueen johtaja Harri Hagman	Kymenlaakson hyvinvointialue
erityisasiantuntija Timo Ukkola		valtiovarainministeriö

1. Kokouksen avaaminen

Valtiovarainministeriö on asettanut Kymenlaakson hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmän. Valmisteluryhmän toimikausi on 17.1. – 15.3.2025. Asettamispäätös on esityslistan liitteenä.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00. Todettiin osallistujat ja merkittiin tiedoksi asettamispäätös.

2. Valmisteluryhmän tehtävä

Todettiin, että valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön lakisääteisten palvelujen jatkuvuuden tai turvaamisen kannalta. Lainanottovaltuuden muutos voi kohdistua investointeihin, joihin ei ole voitu varautua hyvinvointialueen investointisuunnitelmissa (äkillinen tilanne, esim. kiinteistön äkillinen vahingoittuminen tai käyttökielto tai kustannustaso yllättävä muutos) ja joita ei ole mahdollista rahoittaa jo hyväksytyn lainanottovaltuuden puitteissa, muuttamalla hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa tai hyvinvointialueen

omilla varoilla tai muulla rahoituksella. Välttämätöntä investointitarvetta arvioitaessa hyvinvointialueen tulee selvittää, voidaanko tarpeeseen vastata muilla tavoin, kuten hyvinvointialueiden välisellä yhteistyöllä.

Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Investointi on vaikutuksiltaan laajakantoinen, jos sillä on pitkäkestoisia ja merkittäviä vaikutuksia palvelujen toteuttamistapaan, saatavuuteen, saavutettavuuteen tai laatuun tai se vaikuttaa merkittävästi hyvinvointialueiden väliseen työnjakoon tai yhteistyöhön.

Investointi on taloudellisesti merkittävä, jos se tai sen osa vaikuttaa hyvinvointialueen talouteen pitkäaikaisesti, eli se vaikuttaa hyvinvointialueen mahdollisuuksiin toteuttaa muita hankkeita tai järjestää palvelut.

Vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä sosiaali- ja terveydenhuollon investointeja ovat esimerkiksi uusi sote-keskus, sairaaloiden muutos- ja uudishankkeet, kalliimmat sairaalalaitteet sekä merkittävät ohjelmisto- ja teknologiahankinnat, erikoissairaanhoidon kohdistuvat investoinnit, joilla on suora yhteys sairaalaverkkoon.

Vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä pelastustoimen investointeja ovat kaikki pelastustoimen rakennushankkeet, merkittävät kalusto- ja muut investoinnit, merellinen öljyntorjuntakalusto, kansallinen hälytysjärjestelmä, tilanne- ja johtokeskus sekä keskeiset alueellisen johtamisen järjestelmät (tietojärjestelmät, valvomotyypiset tilat yms.).

Käytiin keskustelu siitä, millaisia investointeja tarkastellaan lainanottovaltuuden muutoksen valmistelun yhteydessä. Yksi merkittävä hyvinvointialueen investointi liittyy merellisen öljyn- ja kemikaalien torjuntakaluston hankintaan, johon liittyvää valmistelua tehdään yhteistyössä sisäministeriön kanssa. Todettiin, että määritelmät helpottavat investointien esittelyä valmisteluryhmässä.

3. Kymenlaakson hyvinvointialueen tarve lainanottovaltuuden muuttamiseksi

Valtioneuvoston 6.6.2024 tekemän päätöksen mukaan Kymenlaakson hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Kymenlaakson hyvinvointialue on jättänyt valtiovarainministeriölle hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta 13.12.2024.

Kymenlaakson hyvinvointialue muodostaa konsernin, jossa tukipalvelut, puhtaanapito, kalusteet, toimitilojen hallinta ja rakennuttaminen sekä investointien hallinta on keskitetty tytäryhtiöön. Hyvinvointialueen omaan taseeseen sisältyvät pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat sekä ICT-investoinnit, muut laitteet ja kalustot sopimuksilla sekä tilat vuokrataan tytäryhtiöiltä.

Kymenlaakson hyvinvointialueen vuoden 2024 tilinpäätösennusteen mukaan tilikauden alijäämä on 68 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarviossa erityisesti myyntituotot pienevät ja palvelujen ostot vähenevät viime vuoteen verrattuna. Myyntitulojen muutos aiheutuu päättyneestä ulkoistussopimuksesta, eikä sillä ole merkittävää vaikutusta hyvinvointialueen tulokseen. Toimintakulut laskevat n. 1 % ennusteeseen nähden, ja toimintakate vahvistuu 1,1 %. Konsernin vuosikate 2025 on 21 miljoonaa euroa. Talousarvioon sisältyy 51 miljoonan euron edestä sopeutusta. Kumulatiivinen alijäämä on vuoden 2025 lopussa 102 miljoonaa euroa. Talousarvioon on lisätty teknisenä ravinä 105 miljoonan euron lisärahoitustarve vuodelle 2025, joka voi realisoitua, mikäli lakisääteiset palvelut vaarantuvat. Tällä hetkellä alueen palvelutilanne on vakaa.

Kymenlaakson hyvinvointialueen lainanhoitokykyä tarkasteltiin talousarvion rahoituslaskelman avulla. Emo-organisaatiolla on Euroopan Investointipankin (EIB) lainaa 120 miljoonaa euroa, jota aletaan lyhentämään vuonna 2026, sekä pienempiä lainoja, jotka eivät rasita alueen taloutta. EIB:n laina on edelleen lainoitettu tytäryhtiölle. Suurilla investointikohteilla on lainarahoitus. Alueen näkemyksen mukaan alueen lainanhoitokyky seuraavan kolmen vuoden aikana on kohtuullinen.

Valmisteluryhmän työn sujuvoittamiseksi sovittiin, että hyvinvointialue kokoaan aineiston niistä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen investoinneista ja vastaavista sopimuksista, joita lainanottovaltuuden muutoshakemus koskee joko kokonaisuudessaan tai osittain. Investoinnit yksilöidään eriteltynä sote-/pela-toimialoittain ja investointityypeittäin (rakennukset, laite- ja kalustehankinnat sekä ICT- ja muut aineettomat hyödykkeet), investointien kustannukset ja se osa, jota lainanottovaltuusmuutoksen hakemus koskee, sekä sanalliset perustelut, miksi investointi on välttämätön.

Valmisteluryhmässä investointeja tarkastellaan seuraavien kysymysten avulla.

- Miten investointitarpeessa on otettu huomioon alueen väestötilanne ja alueen sisäinen muuttoliike sekä yta-sopimuksen sisältö?
- Voitaasiinko investointi korvata tiivistämällä hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä, tai keskittää toiminta alueen toiseen yksikköön tai mahdollisesti ostopalveluna?
- Onko investointi välttämätöntä toteuttaa esitetystä laajuudesta, voisiko investointia lykätä tai jakaa osiin, ja onko hankkeessa sellaisia tekijöitä, jotka eivät suoraan liity väestön palvelutarpeen täyttämiseen?

Jatkotyöskentelystä ja seuraavista kokouksista sopiminen

Seuraavat kokoukset ja hyvinvointialueiden edustajien osallistuminen:

31.1. klo 11–12 Pelastustoimi (Juhani Carlson, Harri Hagman, Kati Kälviäinen)

3.2. klo 13–14 ICT (Lauri Lehto, Harri Hagman, Kati Kälviäinen)

13.2. klo 11–12 Terveysten ja sairaanhoidon palvelut (Tuula Rajaniemi, mahdollisesti Seppo Pajari, Harri Hagman, Kati Kälviäinen)

14.2. klo 14–15.30 Sosiaalipalvelut ja pelastustoimi (Anu Salonen, Mervi Takala, Jari Toikka, Juhani Carlson, Harri Hagman, Kati Kälviäinen)

20.2. klo 13–14 Loppuraportin valmistelua (Harri Hagman, Kati Kälviäinen)

25.2. klo 13–14 Loppuraportin käsittely (Harri Hagman, Kati Kälviäinen)

4. Muut asiat

Valmisteluryhmän ryhmän kokoukset pidetään pääsääntöisesti teamsissä, ja myös muut kokousjärjestely ovat tarvittaessa mahdollisia. Valmisteluryhmälle on perustettu oma teams-kanava, johon kootaan ryhmän kokousten esityslistat, pöytäkirjat ja kokousaineistot.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.00.